

Jätetilasto 2018

Yhdyskuntajätteet

Yhdyskuntajätettä kertyi vuonna 2018 aiempia vuosia enemmän

Korjattu 17.1.2020. Korjattu kohta on merkitty punaisella.

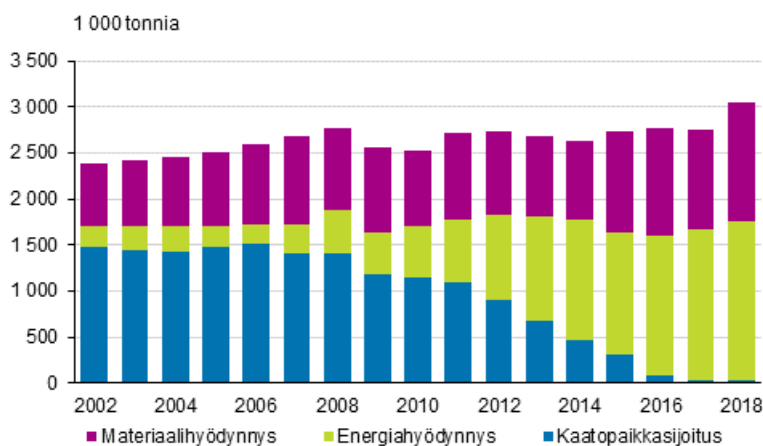
Yhdyskuntajätteiden kokonaismäärä vuonna 2018 oli noin kolme miljoonaa tonnia. Kasvu edellisvuoteen oli lähes 230 000 tonnia, mikä merkitsee noin kahdeksan prosentin lisäystä kokonaismäärään. Jätteiden käsittelymuotojen keskinäisissä osuuksissa ei tapahtunut suuria muutoksia. Jättemäärä vastasi noin 550 kiloa asukasta kohden laskettuna.

Yhdyskuntajätteiden kokonaismäärä vuonna 2018 oli 3 041 082 tonnia. Määrä on noin kahdeksan prosenttia, eli 229 000 tonnia enemmän kuin edellisvuonna. Yhdyskuntajätteen määrissä ei ole tilastovuotta 2018 aiempina vuosina tapahtunut vastaavaa jättemäärän kasvua.

Jätteiden käsittely painottui edelleen energiahyödyntämiseen

Jätteiden käsittelymuotojen keskinäisissä osuuksissa ei tapahtunut suuria muutoksia. Jätteiden energiahyödyntäminen oli edelleen merkittävin yhdyskuntajätteen käsittelymuoto, vaikkakin sen osuus laski hieman, 57 prosenttiin. Yhdyskuntajätteiden energiahyödyntäminen perustuu sähkön ja lämmön yhteistuotantoon, ja lämpöä hyödynnetään varsinkin kaukolämpöverkoissa.

Yhdyskuntajätteet käsittelytavoittain vuosina 2002–2018

Jätteiden materiaalihyödyntämisen osuus kasvoi, ollen 42 prosenttia. Yhdyskuntajätteiden kaatopaikkasijoitus on loppunut lähes kokonaan: sen osuus vuonna 2018 oli enää noin 0,7 prosenttia. Tämä on osaltaan vuonna 2016 voimaantulleen orgaanisen jätteen kaatopaikkakiellon ansiota, joka on ohjannut jätteitä energiahyödyntämiseen.

Sekajätteen määrä kasvoi merkittävästi, mutta myös puun ja muovin kierrätys lisääntyi

Eri jättejakeita tarkasteltaessa erityisesti sekajätteen osuus kasvoi. Sekajätettä tuotettiin yhdyskunnissa noin 1,5 miljoonaa tonnia, joka oli yli 20 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017. Erittelemättömiä jättejakeita tuotettiin hieman edellisvuotta vähemmän, mikä osaltaan voi selittää pienen osan sekajätteen määrän kasvusta. Materiaalina erilliskerätyjä jätteitä tuotettiin suunnilleen sama määrä kuin aiempina vuosina, noin 1,4 miljoonaa tonnia.

Erilliskerätyistä jättejakeista erityisesti puuta ja muovia hyödynnettiin aiempia vuosia enemmän. Puupakkausten huomattavasti lisääntynyttä kierrätystä selittää muun muassa uudet kierrätyskohteet ja kompostointimäärän kasvu. Myös lasin kierrätys lisääntyi.

Suurimmat erilliskerätyt materiaalierät ovat jo pitkään olleet paperi ja kartonki sekä biojäte. Pahvin, paperin ja kartongin kierrätysaste oli varsin korkea, laskennallisesti yli 100 prosenttia. Tämä johtuu muun muassa matkustajatuonnin ja verkkokauppatilausten mukana tulevien pakkauksien sekä pienemmän liikevaihdon yritysten vaikutuksesta laskentatavassa. Biojätteestä suuri osa kompostoitiiin ja mädätettiin; kaiken kaikkiaan kompostoinnin ja mädätyksen määrä kasvoi noin kahdeksan prosenttia edellisvuodesta. Mädätys tuottaa biokaasua minkä lisäksi mädätysjäännöstä ja kompostimultaa voidaan hyödyntää esimerkiksi maanparannusaineena tai viherrakentamisessa.

Yhdyskuntajätteiden määrä asukasta kohden kasvoi

Jättemäärä kasvoi myös suhteutettuna Suomen väkilukuun. 2010- luvun alussa jättemäärä vakiintui noin 2,7 miljoonaan tonniin, mikä oli noin 500 kilogrammaa asukasta kohden. Vuonna 2018 yhdyskuntajättemäärä kasvoi noin 550 kiloon per henkilö. Yhdyskuntajätteenä katsotaan asumisessa syntyvien jätteiden lisäksi niihin rinnastettavat kaupan ja palveluiden jätteet sekä vastaavia jätteitä teollisuuden tukitoiminnoista.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Yhdyskuntajättekertymä 2018, tonnia.....4

Laatuseloste: Jätetilasto.....5

Liitetaulukot

Yhdyskuntajättekertymä 2018, tonnia

	Kaikki käsittelyt yhteensä	Materiaali-hyödynnys (psl. kompostointi ja mädätys)	Kompostointi ja mädätys	Energia-hyödynnys	Hävitys-poltto	Kaatopaikka-sijoitus
Sekajäte	1 465 449	12 724	14 467	1 424 399	0	13 860
Erilliskerätyt yhteensä, josta	1 431 111	863 473	378 731	183 225	953	4 729
- Paperi ja kartonkijäte	490 418	455 628	0	34 790	0	0
- Biojäte	424 793	13 406	367 511	41 993	63	1 820
- Lasijäte	89 985	79 831	0	10 044	50	60
- Metallijäte	154 465	154 464	0	0	1	0
- Puujäte	115 746	56 988	168	58 590	0	0
- Muovijäte	67 145	42 377	0	24 204	5	559
- Sähkö- ja elektroniikkaromu	57 477	57 476	0	0	1	0
- Muut erilliskerätyt	31 082	3 303	11 052	13 604	833	2 290
Muut ja erittelemättömät	144 522	9 775	6 541	124 827	19	3 360
Kokonais-jättemäärä	3 041 082	885 972	399 739	1 732 451	972	21 949

Laatuseloste: Jätetilasto

Relevanssi

Jätetilaston laatii Tilastokeskus. Se kuuluu Suomen viralliseen tilastoon (SVT) sekä Euroopan tilastojärjestelmään (ESS). Tilasto laaditaan EU:n jätetilastoasetuksen (EU 2150/2002) ja sen korjausten ja tarkennusten mukaisesti. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedontuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu.

Jätetilastossa seurataan jätekertymien sekä jätteiden käsittelyn määriä ja näiden muutoksia. Tilasto kattaa kaikki jätteiden luokat ja jakeet kohdistettuna kansantalouden päätoimialoille ja kotitalouksiin. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja muiden sidosryhmien sekä tutkimuksen tarpeisiin. Aineisto kerätään yhtenevästi koko valtakunnan alueelta, pois lukien Ahvenanmaa, jonka tiedon toimittaa Ahvenanmaan tilastoviranomainen ÅSUB. Jätteiden kertymä ja käsittely tilastoidaan erikseen. Kertymä kertoo yhden vuoden aikana valtakunnan rajojen sisällä syntyneen jätteen määrän tuhansina tonneina. Käsittelyluvut kertovat jätteen hyödyntämisestä ja hävittämisestä käsitteeltävään mukaan jaoteltuna. Jätetilaston taustaluokitteluna käytetään yleistä toimialaluokitusta. Jätteet luokitellaan tilastolainsäädännön mukaisen jäte- ja ongelmajäteluettelon sekä tilastollisen jäteluokituksen mukaan. Luokitukset ovat saatavilla osoitteessa

http://www.stat.fi/meta/luokitukset/index_muut.html. Jätteenkäsittelyä kuvaavia R ja D – koodeja käytetään direktiivin 2008/98/EY mukaisesti.

Menetelmäkuvaus

Tilastoaineistona käytetään pääosin ympäristöhallinnon YLVA - valvonta- ja kuormitustietojärjestelmän tietoja, joita täydennetään Tilastokeskuksen kokoamalla tiedoilla. Täydentäviä tietoja saadaan muista tilastoista, valtion rekistereistä sekä mm. Työ- ja elinkeinoministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, ELY-keskusten, tutkimuslaitosten, käsittelylaitosten ja tuottajavastuuorganisaatioiden keräämistä tiedoista. Kansalliset tarpeet pyritään huomioimaan tilaston tuotannossa. Ensisijaisesti jätetilaston kehittymistä kuitenkin ohjaa eurooppalainen tilastolainsäädäntö ja siinä asetetut vaatimukset.

Tietojen tarkkuus ja oikeellisuus

Teollisuuden toimialojen osalta jätteen kertymistä ja käsittelyistä saadaan täsmällistä valvontatietoa suoraan YLVA -järjestelmästä. Tietojen tarkistamiseen käytetään Tilastokeskuksen keräämiä tuotantomäärätietoja. Muiden toimialojen ja kotitalouksien osalta jätekertymien määrittämiseen käytetään toimialakohtaisia raportteja tai malleihin perustuvia laskentamenetelmiä. Joissakin tapauksissa eri tietolähteiden tietoja joudutaan yhdistämään. Yhdyskuntajäte jaetaan teollisuuden, palvelusektorin ja kotitalouksien jätteiksi laskentamallin avulla paperi- ja pahvijätettä lukuun ottamatta. Laskentamalli perustuu ensisijaisesti YTV-alueella tehtyyn jätetutkimukseen. Paperi- ja pahvijätteen määristä saadaan tietoa suoraan jätteen kerääjiltä tuottajavastuuorganisaatioiden kautta. Jätteenkäsittely on valvottua, luvanvaraista toimintaa, josta saadaan myös täsmällistä valvontatietoa suoraan YLVA-järjestelmän kautta. Tuottajavastuuorganisaatiot keräävät ja toimittavat tietoja tuottajavastuun alaisista jätteistä.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston mittausjakso on yksi kalenterivuosi. Jätetilastossa julkaistavat tiedot ovat lopullisia tietoja. Yhdyskuntajätetilaston sisältämät sähkö- ja elektroniikkaromun sekä pakkausjätteiden määrät poikkeavat tuottajavastuuraportoinnin kokonaisjättemäärästä jonkin verran käsitteellisistä sekä tiedonkeruumenetelmien eroista johtuen. Tilastotietoja voidaan kuitenkin muuttaa myöhemmin, esimerkiksi käsitteistön muuttuessa tai tietojen tarkentuessa. Muutoksista ilmoitetaan jätetilaston sivulla Tilastokeskuksen www-palvelussa. Jätetilaston julkistamistiedot löytyvät Tilastokeskuksen julkistamiskalenterista verkko-osoitteesta <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

Tietojen saatavuus ja selkeys

Jätetilaston tiedot ovat saatavilla Tilastokeskuksen www-palvelussa osoitteessa <http://www.stat.fi/til/jate/index.html>. Tilastotiedot raportoidaan kahden vuoden välein EU:n tilastovirastolle Eurostat:iin, jonka kautta tiedot päätyvät kansainvälisiin tilastotietokantoihin ja julkaisuihin.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Jätteiden kertymät ja käsittelyt ovat saatavilla keskenään vertailukelpoisina taulukoina vuodesta 2004 lähtien. Yhdyskuntajätteeksi katsottavien tukku- ja vähittäiskaupan jätteiden osalta tilastointi on tarkentunut vuoden 2015 tiedoista lähtien, mikä lisää yhdyskuntajätteiksi luokiteltujen jätteiden kokonaismäärää sekä vaikuttaa eri käsittelymuotojen välisiin suhteisiin. Jätetilastoinnin käsitteistö löytyy täsmällisesti määriteltynä jätetilastoasetuksen implementoinnin käsikirjasta (Manual on waste statistics), joka on saatavilla verkkosivulla osoitteessa

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5915865/KS-RA-10-011-EN.PDF>

Yhtenäisyys

Tilastoinnissa käytetyt kansalliset luokitukset ovat yhteensopivia eurooppalaisten luokitusten kanssa joko suoraan tai luokitusavaimen avulla. Luokitusten muutokset ja poikkeamat tilastointi- ja raportointikäytännöissä voivat aiheuttaa vaihtelua eri vuosien välillä tai vaikeuttaa tilastojen kansainvälistä vertailua.

Lisätietoja

Heidi Pirtonen 029 551 3093

Juha Espo 029 551 3463

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

ymparistotilinpito@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Jätetilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3339 (pdf)